

двищення рівня сервісу враховувати досвід не тільки європейських лідерів, а й тих країн, яким швидко вдалося збільшити можливості залучення іноземних туристів ; під час проведення Євро–2012 максимально розкрити соціально-економічні, культурні, спортивні досягнення України та посилити її привабливість для іноземних туристів.

Список використаних джерел

1. Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. – К: Знання, 2007. – 595 с.
2. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія. – К.: КНЕУ, 2006.–248 с.
3. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. – К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
4. UNWTO World Tourism Barometer – Електронний ресурс: <http://mkt.unwto.org/rg/barometer>
5. UNWTO. Annual Report. A year of recovery. 2010. – Електронний ресурс: <http://unwto.org/>
6. <http://www.epravda.com.ua/news/2011/03/9/275664/>

Annotation. *Analyze the influence of globalization and its implications for the formation of new trends in world tourism market. It turns out the necessity of taking into account global trends to identify ways to develop the market of international tourism in the national economy of Ukraine.*

Key words: *globalization, the market for international tourism, ranking the competitiveness of the tourism market, the outlook for the Ukrainian market of international tourism.*

УДК 339.9.01

Решетник Н.І., к.е.н., доцент Київського національного лінгвістичного університету, м. Київ

ГЛОБАЛЬНА ФІНАНСОВА НЕСТІЙКІСТЬ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ

В статті розкривається проблема глобальної фінансової нестійкості економіки, що провокується змінами в грошовій системі, а саме, специфікою сучасних грошей і фінансових інновацій, обіг яких недостатньо контролюється з боку держави.

Ключові слова: *глобальна фінансова нестійкість, фінансові інновації, інноваційний фінансовий продукт, інноваційний фінансовий процес.*

Сучасна глобальна, фінансова нестійкість економіки відноситься до особливих економічних явищ. Вона обумовлюється специфікою причин які закладені в протиріччях існуючої світової грошової та фінансової системи, тому вийти з неї можна лише змінюючи наявну грошову систему і переосмислюючи сутність грошей і сучасний світовий порядок грошових відносин.

Якщо в сучасній Європі каталізатором фінансової кризи стали високі соціальні стандарти і необхідність їх підтримувати, то в країнах що розвиваються, включаючи Україну, чия економіка зорієнтована на сировинний експорт, джерела кризи інші – це тотальна залежність від зовнішніх ринків і відсутність внутрішнього ри-

нку.

Разом з тим, сьогодні важливішою проблемою є дослідження не причин, що призводять до вияву в тій чи іншій країні фінансової кризи, а причин, що формують саму можливість глобальної фінансової нестійкості. Сучасні економічні течії все ще зайняті головним чином вивченням феномену економічних порушень макроекономічної рівноваги і аналізують проблеми фінансової сфери ізольовано від інших елементів економічної системи.

На думку відомого американського економіста Х. Мінські, економіка може бути стабільною і нестабільною в залежності від поточних параметрів фінансової системи. До того ж саме фінансова система з її інноваційною направленістю являється ключовим фактором стабільності економіки в цілому [5, 158]. Разом з тим, в періоди процвітання економіки фінансова система перетворюється таким чином, що формує стан нестійкості. Центральну роль в трансформації фінансової системи відіграють економічні інтереси господарюючих суб'єктів та фінансові інновації, як результат гонитви за прибутком. Але, не варто звинувачувати господарюючі суб'єкти в створенні інноваційних фінансових продуктів, це об'єктивний процес якого не можна позбутися, мова йде про необхідність державного регулювання негативних аспектів розвитку фінансової сфери.

Ще М. Кейнс у свій час звертав увагу на активний розвиток в капіталістичній економіці широких каналів грошового посередництва, що призводить не лише до надлишку грошей, але й перетворює гроші на спеціальний тип облігацій, що виникають в міру необхідності фінансування капітальних активів. Отже, в економіці з розвинутою, в нинішньому розумінні, фінансовою системою за «завісою фінансування» виявляється набагато більше фінансових інструментів, ніж допускає будь яка ортодоксальна теорія грошей. Відповідно найважливішим завданням економічної політики, а в її рамках грошової і фінансової, є забезпечення контролю над усіма каналами ендогенної (породженої фінансовими посередниками) кредитної експансії [5, 215].

Основна проблема сучасної економіки полягає в тому, що гроші, завдяки каналам фінансового посередництва з елементу обміну перетворилися на елемент фінансування. За словами Бердяєва Н. А. на сьогодні «гроші відірвалися від усякої онтологічної основи, в них немає істинного буття, вони ведуть фіктивне, примарне існування» [1, 105].

Однією з ключових характеристик сучасної фінансової глобалізації, є високий темп фінансових інновацій, які, в свою чергу, виступають її рушійною силою. Інноваційність, з одного боку, проявляється у багатьох аспектах фінансової глобалізації, а з іншого, – виступає в ролі джерела подальшого поглиблення цього процесу. Суперечливість проявів фінансової глобалізації та ступінь її зв'язку з фінансовими інноваціями породжують сьогодні наукові дискусії, оскільки власне фінансова глобалізація є явищем суперечливим, здатним принести не лише вигоди, а й виступати джерелом нестійкості економіки.

Фінансові інновації це по суті набір нових фінансових інструментів і фінансових технологій, які в залежності від покладених на них функцій розв'язують різні завдання щодо реалізації товару або надання нових видів послуг, їх можна представити наступним чином:

Таблиця 1.

Фінансові інновації

Інновації фінансових продуктів та інструментів			Інновації фінансових процесів	
Інструменти фінансування	Інструменти хеджування	Спеціальні фінансові послуги	Інновації, обумовлені вдосконаленням технологій	Інновації у способах фінансування та виконання
Floating Rate Notes	Фінансові ф'ючерси	Злиття і поглинання	Електронний банкінг	сек'юритизація
Програми випуску цінних паперів (RUFs, NIFs, Cps, CDs)	Опціони	Проектне фінансування	Електронні гроші (POS)	Сек'юритизація активів
Asset-Backed Securities	Свопи	Внутрішній викуп компанії	Системи управління засобами	Нетінг
Безкупонні облигації (Zero Bonds) і т.п.	Угоди про майбутню відсоткову ставку (Forward Rate Agreement) і т.п.	Портфельний менеджмент і т.п.	І т.п.	Створення пулів і т.п.

У розвитку фінансових інновацій можна виділити кілька етапів: по-перше, це заставні фінансові інновації з коригованою процентною ставкою; по-друге, ф'ючерсні ринки для фінансових інструментів; по-третє, найбільш сучасна форма, опціонний ринок для боргових інструментів [4, 21–24]

Водночас, в сучасних умовах безконтрольний «інноваційний бум» у фінансовій сфері містить загрозу для фінансової стійкості, що підтверджено практикою розвинутих країн. Отже, активізація інвестиційної та інноваційної діяльності потребує якісно нової організації взаємозв'язків і взаємодії між усіма учасниками інноваційного процесу, закріплення нових функцій за відповідними органами управління на міждержавному, державному і регіональному рівнях. Найпершими стратегічними завданнями розвитку інноваційної економіки має стати формування сприятливого середовища для діяльності суб'єктів господарювання, яке спонукало б до створення та примноження реальної, а не віртуальної доданої вартості, підвищення конкурентоспроможності продукції. Адже спекулятивні операції, в тому рахунку з інноваційними продуктами, які сьогодні приблизно складають 90% від усіх фінансових операцій, це операції, що не пов'язані з безпосереднім виробництвом. Ще Кейнс звертав увагу, що, «коли розширення виробничого капіталу в країні стає побічним продуктом діяльності гральної справи, важко очікувати хороших результатів» [2, 224].

Сфера фінансових інновацій потребує численних подальших наукових дос-

ліджень Перш за все, це стосується створення жорсткої фінансової структури, сильних інститутів і державної політика щоб направляти еволюцію фінансової сфери. А національний банк повинен виступати в ролі кредитора останньої інстанції, щоб позбавити економіку «поганих» боргів і тим самим попередити фінансову нестійкість економіки.

Список використаних джерел

1. Бердяев Н.А. Философия неравенства.: монографія/Н.А.Бердяев. – М.: ИМА–ПРЕСС, 1990.–286 с.
2. Кейнс Д. М. Общая теория занятости, процента и денег./ Д.М. Кейнс. – Избранное. – М.: Эксмо, 2007.– 224 с.
3. Медвідь Т. Глобалізація як каталізатор розвитку фінансових інновацій банків / Т. Медвідь // Ринок цінних паперів України. – 2007. – №9–10. – С. 21–27.
4. Мишкін Ф. Фінансові інновації: передумови виникнення та еволюція форм / Ф, Мишкін // Фінансовий ринок України. – 2008. – №5. – С.21–24.
5. Minsky H. Can 'It' Happen Again? M.E. Sharpe/ Minsky H.– N. Y, 1982,– 453 с.

Annotation. The article reveals the problem of global financial instability of the economy caused by changes in monetary system, especially by specificity of modern money and financial innovations, whose turnover is poorly controlled by the government

Key words: global financial instability, financial innovations, innovative financial product, financial innovation process.

УДК: 338.439: 351.746

Стадник М.Є., к.е.н., доцент Львівського державного університету внутрішніх справ, м. Львів

МІСЦЕ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Розглянуто місце продовольчої безпеки в системі національної безпеки. Вивчено її трактування різними авторами, а також дано власне бачення цієї проблеми. З'ясовано правомірність віднесення проблеми забезпечення населення прісною водою до підсистем продовольчої безпеки.

Ключові слова: національна безпека, економічна безпека, продовольча безпека, продовольче забезпечення, продовольча криза.

Постановка проблеми. Рівень розвитку будь-якої країни визначається добробутом її населення, а рівень її безпеки – ступенем захищеності її громадян. Оскільки основною фізіологічною потребою людини є потреба у достатній кількості продуктів харчування необхідної якості та складу, то продовольчу безпеку можна вважати основним складовим елементом національної безпеки країни.

Продовольча криза в сучасному світі підриває здоров'я більше одного мільярда чоловік і безпосередньо загрожує чверті населення країн, що розвиваються, нормальним умовам життя та праці в цих країнах, а також до 5% населення розвинутих країн. За даними експертів ООН, протягом двох останніх десятиріч через недоїдання і голод щорічно вмирало близько 50 млн. осіб. Найбільш важкий стан із забезпеченням продовольством населення у 40 найбідніших країнах світу, які входять до так званої «зони голоду», що охоплює екваторіальну частину Африки і